

Lisa 1.

Kaasamistabel „Eesti seisukohad alaealiste turvalisuse kohta veebikeskkonnas ja sotsiaalmeedia kasutamise võimalike piirangute osas“

Kommentaar/ettepanek	Asutus	Arvestatud/mittearvestatud
Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL) toetab eesmärki suurendada laste ja noorte turvalisust veebikeskkonnas ning vähendada digiteenuste kasutamisega kaasnevaid riske. Samas leiame, et lahendused peavad olema tasakaalustatud, proportsionaalsed ning arvestama nii laste õigust osaleda digitaalses ühiskonnas kui ka põhiõiguste kaitset.	ITL	Arvestatud seisukohas 4.3
ITL-i seisukohad on järgmised: Vastutus peab olema eelkõige platvormidel ja digiteenuste pakkujatel. ITL toetab lähenemist, mille kohaselt tuleb suurem vastutus laste turvalisuse eest panna veebiplatvormidele ja digiteenuste pakkujatele. Platvormid peaksid võtma arvesse oma teenuste võimalikke kahjulikke mõjusid ning rakendama meetmeid nende vähendamiseks. Sellised meetmed võivad hõlmata vanuse arvestamist teenuste kujundamisel, sobiva sisu kuvamist, sisu modereerimist ning turvalise disaini põhimõtete rakendamist. Seega soovitame Euroopa Liidul fookuse võtta platvormide kohustamisele oma äri negatiivsete külgedega tegelema. Seejuures on oluline, et regulatsioon oleks suunatud eeskätt platvormide tegevusele ja ärimudelitele, mitte teistele teenusepakkujatele (näiteks internetiteenuse osutajatele).		Arvestatud seisukohas 4.1

ITL ei toeta sotsiaalmeedia üldist vanusepõhist keelustamist. ITL hinnangul ei ole sotsiaalmeedia kasutamise lauskeeld või jäik vanusepõhine piiramine kõige tõhusam viis laste kaitsmiseks veebikeskkonnas. Alaealistele keskkonna piiramise fookus on kunstlik ja asjatundmatu. Noorte osalemine digitaalses ühiskonnas on tänapäeval oluline osa haridusest, suhtlusest ja ühiskondlikust osalusest ning seetõttu tuleb vältida lahendusi, mis võivad noored olulistest ühiskondlikest tegevustest kõrvale jätta. Leiame, et esilekerkinud probleemide põhjused ei peitu üksnes sotsiaalmeedia kasutamises, vaid sageli laiemates sotsiaalsetes ja individuaalsetes tegurites. Seetõttu tuleb keskenduda kahjude tekkepõhjustele ja riskide maandamisele, mitte üksnes ligipääsu piiramisele. Ka ei toeta me seda, et kõik keskkonnad peaksid hakkama arengufaaside põhiseid kasutajagruppe looma. See võib olla soovituslik või siis kohustuslik teatud kindlatel tingimustel.		Arvestatud seisukohas 4.2
Vanusekontrolli lahenduste puhul tuleb tagada kooskõla isikute põhiõigustega. ITL juhib tähelepanu sellele, et ulatuslikud kohustuslikud vanusekontrolli süsteemid võivad kaasa tuua olulisi tehnilisi, õiguslikke ja ühiskondlikke riske. Lahenduste kavandamisel tuleb vältida olukordi, kus laste kaitse eesmärgil luuakse mehhanisme, mis kahjustavad ebaproportsionaalselt kasutajate privaatsust või sõnumisaladust. See on ka põhjus, miks kohustused saavad olla ainult platvormidel ja sotsiaalmeedia pakkujatel, mitte näiteks internetiteenuse osutajatel.		Arvestatud seisukohtades 4.3, 4.10 ja 4.11

Iga uus meede olema põhiõigusi kaitsev, läbipaistev ja proportsionaalne ning selle mõju teistele põhiõigustele tuleb enne rakendamist põhjalikult hinnata.		
Laste kaitsmisel on oluline nende digipädevuse arendamine ja lapsevanemate roll. ITL toetab laste ja noorte digipädevuse tugevdamist ning teadliku internetikasutuse edendamist. Pikaajalise mõju saavutamiseks tuleb jätkata laste, vanemate ja õpetajate teadlikkuse tõstmisega ning toetada turvalise digikäitumise kujunemist. Lapsed peavad kasvama digikeskkonnas teadlikke valikuid tegevate isiksustena, mistõttu peame andma neile teadmisi ja oskusi kuidas digikeskkonnas teadlikult ja turvaliselt käituda, mitte neid sealt eemale hoidma. Vanemad ja eestkostjad saavad toetada lapsi vastavalt nende vanusele, küpsusele ja individuaalsetele vajadustele. Vaja on lahendusi, mis tugevdavad vanemate võimalusi lapsi digikeskkonnas juhendada, mitte ei asenda neid universaalsete piirangutega. Näiteks võiks rohkem levitada psühholoogide soovitusi nutiseadmete kasutamise kohta ja rõhutada lapsevanema juhendamise ning järelevalve tähtsust. Euroopa Komisjoni poolt pakutud eestkostja kontseptsiooni juurutamine on mõistlik ning seda peaks saama rakendada east sõltumata, sest liikmesriikide õigusruumid on vanuse küsimuses erinevad ning iga laps on omakorda erinev ning lapse kasvatamine on ikka lapsevanema vastutus. Samas on eestkostja kontseptsioon		Arvestatud seisukohtades 4.4 ja 4.9

ka täisealiste puhul eestkostja olemasolu korral vajalik ning täna paljuski puudu.		
ITL-i soovitused laste paremaks kaitsmiseks veebikeskkonnas ja eriti sotsiaalmeedias: 1. Suurendada platvormide vastutust laste turvalisuse tagamisel ja kahjulike mõjude vähendamisel. 2. Edendada turvalise disaini põhimõtteid ning eakohaseid teenuseid. 3. Vältida üldisi sotsiaalmeedia kasutuskeelde ning eelistada riskipõhiseid ja proportsionaalseid lahendusi. 4. Tagada, et võimalikud vanusekontrolli meetmed ei kahjustaks põhjendamatult privaatsust, sõnumisaladust ega muid põhiõigusi. 5. Jätkata investeerimist digikirjaoskusse, teadlikkuse tõstmisse ning lapsevanemate toetamise meetmetesse. Kokkuvõttes toetab ITL mõtet panna sotsiaalmeedia platvormid päriselt vastutama nende teenustega kaasneva kahju eest. Seda ei peaks tegema üksikisik vastu konkreetset keskkonda, vaid Euroopa Liidus tuleb vaadelda mõju ühiskonnale ja võtta ühiselt vastu vajalikud meetmed. Nõustume, et haavatavaid gruppe peab kaitsma ning noored on üks selliseid gruppe. Kohustuslikud vanusepiirangud ei ole siiski lahendus.		Arvestatud
TTJA-l on alaealiste kaitsega mitmeid puutumusi, oleme Eestis meediaregulaator (alaealiste kaitse meediateenustes), digiteenuste koordinaator (alaealiste kaitse Eesti digiplatvormidel, Euroopa	TTJA	Teadmiseks võetud.

Komisjoni toetamine väga suurte digiplatvormide kontrollis) ja lisaks näeb kehtiv lastekaitseseadus ette TTJA pädevuse kontrollida vägivalda õhutava ja pornograafilise sisuga esemete levitamise keelu täitmist (LasteKS § 25). Meediaregulaatorina esindame Eestit Euroopa Meediateenuste Nõukojas, ning digiteenuste koordinaatorina Euroopa Digiteenuse Nõukojas. Mõlemas nõukojas on alaealiste kaitse viimastel aastatel üheks fookusteemaks olnud. Tõdetud on, et alaealisi kaitsvad reeglid liidu tasandil on justkui olemas, kuid nende piiriülene jõustamine toimub tempos, mis ei rahulda ühiskonna ootust ega kaitse lapsi piisavalt. Lisaks on mõlemas nõukojas tõdetud, et valitseb õiguslik ebaselgus digiteenuste määruse (DSA) ja teiste EL õigusaktide (nt audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv, AVMSD) vahel, mis lastekaitset reguleerivad. Ebaselgus seisneb peamiselt just selles, millised reeglid kohalduvad väga suurtele digiplatvormidele, mille kaudu ebaseaduslik sisu lasteni jõuab ja sellest johtuvalt, millised asutused saavad rikkumistele reageerida. Samuti on liikmesriigid nõukodades tutvustanud siseriiklikke kavatsusi sotsiaalmeedia keelustamiseks teatud alaealiste vanuserühmadele. Sarnast teed läks möödunud aastal Austraalia, kus jõustus alla 16aastastele teatud sotsiaalmeediaplatvormide kasutamise keeld. Esimesed uuringud näitavad, et keeld ei ole täitnud oma eesmärki, lastel on võimalik seatud piirangutest kergesti kõrvale kalduda (61% varasemalt konto omajatest) ja		
---	--	--

suurenema võib hakata kolmandate riikide (nt Hiina) platvormide kasutamine seniste asemel (vt siit). Viidatud uuring näitab, et vanusepõhine keeld ei ole tõhus, see loob eksikujutluse lahendatud probleemist. Keelust kõrvalekaldumise võimalusi on palju (nt ebaõigete andmete esitamine, VPN, alternatiivsed kolmandate riikide niššiplatvormid). Samal ajal oleme aga kaotanud õiguse sekkuda platvormide sisusse alaealiste kaitse eesmärgil, sest alaealisi kasutajaid platvormidel enam olla ei tohiks. Tulemuseks on tõenäoliselt tänasest ebaturvalisem sotsiaalmeediakeskkond, mille üle kontroll varasemast väiksem.		
Täna on EL-s loodud õigusraamistik sotsiaalmeedia disainist tulenevate ohtutega tegelemiseks (DSA art 35 süsteemsete riskide maandamise kohustus, DSA art 28 alaealiste kasutajate eripäradega arvestamine), samuti on EL-s seatud platvormidele kohustus eemaldada platvormilt ebaseaduslik sisu liikmesriigi pädeva asutuse korraldusel (DSA art 9 eemaldamiskorraldustele reageerimise kohustus). Tänaased Euroopa Komisjoni menetlused alaealiste kaitse teemal kestavad aastaid, seega olemasolev õigusraamistik vajab tõhusamat ja kiiremat jõustamist. Vajalik oleks Euroopa Komisjoni tasandil analüüsida, milliseid vahendid on puudu, et menetluste läbiviimist kiirendada.		Arvestatud seisukohas 4.1.
Täiendavalt vajab EL tasandil õigusselgust erinevate EL õigusaktide omavaheline vahekord ja nende jõustamine digiplatvormidel. Peaasjalikult valmistab muret DSA ja AVMSD omavaheline seos, sest mõlemad seavad nõudeid alaealiste kaitseks, DSA seab		Arvestatud seisukohas 4.12

nõuded digiplatvormidele, AVMSD audiovisuaalmeedia teenustele ja videojagamisplatvormidele. Digiplatvorm võib samal ajal olla videojagamisplatvorm ja majutada oma teenuses mitmeid meediateenuse osutajaid (nt mõjuisikute videoblogid). AVMSD uuendamise käigus on mõistlik need ebaselgused lahendada.		
Samuti vajab AVMSD uuendamisel täpsemat määratlemist mõjuisiku kui meediateenuse osutaja mõiste, hetkel tekitab see praktikas ebaselgust ning AVMSD reeglite kohaldamine mõjuisikutele on liikmesriigiti erinev. Samuti vajab kaalumist, kas tänane AVMSD sõnastus alaealiste kaitse osas (art 6a, art 28b) on ehk liiga ebamäärane ja jätab liialt laia tõlgendusruumi liikmesriikidele. Arvestada tuleb, et AVMSD puhul kehtib jurisdiktsiooniriigi põhimõte, mis tähendab, et liikmesriik saab sekkuda tema jurisdiktsiooni all olevate meediateenuste tegevuse. Teise liikmesriigi meediateenuse osutaja suhtes AVMSD jõustamine toimub alaealiste kaitse puhul reeglina vaid läbi vastava liikmesriigi meediaregulaatori. See muuda protsessi aeglaseks ja määravaks jääb teise liikmesriigi pädeva asutuse tõlgendus AVMSD-st tulenevate nõuete rakendamisele. Siit johtuvalt vajaks alaealiste kaitse kontekstis täpsustamist ka see, kas AVMSD jurisdiktsiooniriigi põhimõte laieneb vaid olukorrale, kus kaalutakse meediateenuse terviklikku kättesaadavuse piiramist ühes või mitmes liikmesriigis või tuleks seda kohaldada ka üksikute meediateenuse saadete (nt üks mõjuisiku video tema kanalil) piiramisele konkreetses sihtriigis.		Teadmiseks võetud.

Viimaks, kuna DSA ei sätesta mis on ebaseaduslik sisu, see tuleneb EL-i või liikmesriikide teistest õigusaktidest, peaksime ka siseriiklikult üle vaatama, kas alaealiste veebiohud on meie õiguskorras piisavalt käsitletud: sätestatud keelunormid, määratud pädeva asutused, olemas vajalikud vahendid jõustamiseks. Oleme TTJA-s teinud algust Eesti õiguskorra kaardistusega alaealiste peamiste veebiohtude korral. Senine analüüs (manuses) näitab, et mitmetel juhtudel puudub keelunorm, olemasolevad keelnormid on mitmeti tõlgendatavad, reageerida saab vaid siis, kui rikkumine leiab aset Eesti jurisdiktsiooni all olevas teenuses või puudub pädev erikorrakaitseorgan.		
Laste ja noorte kaasamine ekspertidena Kuidas luua koos laste endaga neile turvalisem digikeskkond – olgu selleks oskused, teadmised või julgus anda mure korral teada? Sellest küsimusest tulenevalt on laste ja noorte kaasamine ekspertidena andnud seni väga häid tulemusi. See annab võimaluse tegevusi laiendada, et meetmeid ei loodaks vaid nendele, vaid nendega koos. Oleksime valmis panustama laste ja noorte kaasamisse nendesse aruteludesse, toetades ühtlasi nende pakutud ideede realiseerimist lapse õiguste saadikute, mudilasnõukogude võrgustiku ja teiste koostööpartneritega. Mõned senised näited laste ja noorte arvamuste kogumisest, mille käigus on nad saanud ühtlasi mõelda lahendustele ning omandada uusi teadmisi: • Digimentorite häkaton, kus ligi 80 noort löid nende vanuserühma digiprobleemidele lahendused:	Lastekaitse Liit	Teadmiseks võetud.

https://markalast.ee/2025/11/13/hakatoni-voidutoo-tehisintellekt-tolgib-keerulised-kasutustingimu_sed-noorele-arusaadavasse-keelde/;

Ühtlasi oleme viinud läbi erinevate eagruppidega konsultatsioonid mitmetes Eesti regioonides, et saada teada nende kasutuskogemustest ja ettepanekutest, näide: <https://www.targaltinternetis.ee/noortepaneel/>.

Sügisest käivitame Lastekaitse Liidu, Telia ja Tartu Ülikooliga Digimentorite liidriprogrammi, kus asume koordineerima just noorte poolset tööd. Liituda saab 10 noort, kelle registreerumisel noorte jaoks südamelähedasemad teemad, mille järgi luuakse spetsiaalselt neid huvitav koolitusprogramm.

Klassikaliste akadeemiliste loengute asemel on noorte koolitusprogrammi sisuks õppekäigud ja eksklusiivsed kohtumised tippekspertidega asutustes, kuhu tavaliselt ligipääsu ei ole. Kohtumiste teemad pakuvad teadmisi, mida nad saavad ise digimentordamiseks kasutada ja teistele noortele tutvustada.

Programmis osalejate peamiseks praktiliseks "tööülesandeks" on Turvalise Interneti Päeva konverentsi ühte osa sisustada (nt töötana/ettekandena/..) veebruaris 2027. Kogu loomeprotsessi, ägedaid õppekäike, konverentsi päeva ja digimentorlamise ideid kajastavad noored ise järjepidevalt sotsiaalmeedias (nt TikTok), tagades orgaanilise ja autentse kommunikatsiooni noortele. Lisaks ise oma koolides teistele õpilastele digiturvalisuse teemaliste tegevuste, sündmuse ja projektide korraldamine.

Turvalise interneti keskuste toetamine Euroopa tasandil ja riigi tasandil jätkuvalt toetada turvalise interneti keskusi (Safer Internet Centres). Eestis täidab seda rolli projekt Targalt internetis (www.targaltinternetis.ee), mida viivad koostöös ellu Lastekaitse Liit, Haridus- ja Noorteamet, Tallinna Tehnikaülikool ja Sotsiaalkindlustusamet. Turvalise interneti keskused ühendavad kolm tegevusliini: teavitustöö laste ja noorte, lapsevanemate ning õpetajate suunal (teavitusmaterjalid, teavitusüritused), nõu ja abi pakkumine Lasteabi kaudu ning vihjeliini kaudu laste seksuaalse väärkohtlemist esitava materjali leviku tõkestamine internetis. Seda on rõhutanud ka raport “Child Safety Online. Protecting and empowering minors in a digital world” (2026, lk 20).		Teadmiseks võetud
Õpilaste digipädevuste arendamine Vastavalt EU Kids Online 2026 Eesti uuringu soovitudele tuleks koolides senisest enam pöörata tähelepanu õpilaste digipädevuse igakülgsele arendamisele, täiendada nende digiteadmisi kui ka arendada nende digioskusi. Soovitatav on kasutada praktilisi ülesandeid ja elulisi näiteid. Samast uuringust selgus, et sõltumata lapse vanusest on tema heaolule suur mõju sellel, kui lapsevanem vahendab aktiivselt lapse internetitegevusi ja kuulab last ära. Hästi toimiva vanemliku vahendamise eelduseks on head lapse ja lapsevanema vahelised suhted, sh vanematega häirivatest asjadest rääkimise lihtsus. Koos aktiivse vanemliku vahendamisega on see üks olulisemaid laste ja noorte vaimset heaolu mõjutavaid tegureid.		Arvestatud seisukohas 4.4
Materjalide ajakohasus (uuendamine)		Teadmiseks võetud

Kaasavad aktiivõpet ning lõimitud aine- ja keeleõpet toetavad materjalid erinevatele sihtrühmadele vajavad järjepidevat uuendamist, sest teadupärast on trendide levimine sotsiaalmeedias vaid tundide küsimus. Vajalik on võimekus luua asjakohaste näidetega teavitusmaterjale, mis võimaldaksid trendidega sammu pidada. See on eriti oluline vanemate kooliastmete puhul valeinformatsiooni, radikaliseerumise ja misogüünia teemadel. Selles osas saaks Lastekaitse Liit Targalt internetis projekti raames panustada ja tegevusi eest vedada.		
Platvormide kasutustingimuste, privaatsusseadete ja teavitusmeetmete inimsõbralik keelekasutus Platvormide kasutustingimused, privaatsusseaded ning teavitusmeetmed peaksid olema kergesti leitavad ja eakohaselt sõnastatud. Probleemi aitaksid leevendada lühikesed ABC-formaadis infomaterjalid, mis on koostatud enim kasutatavate platvormide kohta ning selgitavad peamisi ohu- ja riskiaspekte. Noorte endi sõnul on juba praegu vaja paremat arusaamist erinevatest privaatsus- ja kasutustingimustest. Näide novembris toimunud häkatonilt: <i>Häkatori võidutiim tegeles küsimusega, kuidas muuta keerulised privaatsustingimused noortele kiiresti ja lihtsasti hoomatavaks. Selle teemaga tegelenud neli võistkonda töid ohuna välja nii suured ettevõtted, kes inimeste andmeid kogudes võivad saada kogu telefoni sisule ligi kui hirmu langeda andmevarguse ohvriks, mis võib kulmineeruda finantskahjuga. Lahendustena pakuti välja erinevas vormis keeruliste kasutustingimuste lühendamist ja</i>		Arvestatud seisukohas 4.7 ja 4.8

<i>lihtsustamist. Näiteks käidi välja idee interaktiivsest mängust, mille lõpus on kokkuvõttev video. Palju pakuti ka teadmiste testimist nii rakenduste kasutamise eel, ajal kui järel ning tehisintellekti rakendamist pikkade tekstide lühendamiseks. Lõplike lahenduste tonaalsus peaks olema sõbralik, aga samas hoiatav, stiil kaasahaarav (näiteks olulised sõnad võiksid olla eraldi välja toodud) ja vormina eelistatakse lühivideoid. Lahenduses tahetakse näha lihtsat keelt, värvilist visuaali ja õpetajateks võiksid olla kuulsused. Valmislahendustena pakuti välja näiteks internetibrauseri laiendust (extension), mis teavitab privaatsustingimuste ja andmete kogumise tõsidusest spetsiifilises olukorras – miks ja milleks “küpsistega” nõustuma peab ning mis selle tagajärjel juhtub.)</i>		
Mängude keskkondade teavitustöö Mängukeskkondades leiduvate ohtude kohta on praegu lapsevanematele ja haridustöötajatele suunatud materjale vähe, kuid sealsed ohud on kasvamas, sest lastel on neid keeruline ära tunda nii keskkondade disaini, turvalünkade kui ka muude aspektide tõttu. Lapsevanematele on vaja anda rohkem teavet erinevate mänguplatvormide ja nende eapiirangute kohta, et nad saaksid teha teadlikke valikuid ning toetada oma last valitud platvormi kasutamisel. Ühtlasi on vaja luua lastele endile toetavaid materjale, mis aitaksid neil nendes keskkondades ohtudega toime tulla.		Arvestatud seisukohtades 4.4 ja 4.5
Sihtrühmapõhiste sekkumistegevuste tegevuskava		Teadmiseks võetud

Sihtrühmapõhiste sekkumistegevuste jaoks oleks vajalik luua riigi eestvedamisel ja erinevaid osapooli kaasates konkreetne tegevuskava. See aitaks teavitustöö tegijatel, koolitajatel ja teistel valdkonnaga seotud organisatsioonidel liikuda n-ö ühes sammus. Lisaks looks see võimaluse digiturvalisuse võrgustiku tekkeks, millest on seni puudust tuntud.		
Euroopa riikide parimatest praktikatest õppimine Euroopa riikide senistest kogemustest koos heade praktikatega oleks hea meel saada terviklik ülevaade, mis toetaks ennekõike juba toimivatest lahendustest õppimist maailmahariduslikust vaatest. Ühtlasi Euroopa riikide seniste kogemuste ja meetodite levitamine spetsialistide seas, heaks näiteks on platvorm Better Internet for Kids (https://better-internet-for-kids.europa.eu/)		Teadmiseks võetud
Lastega nutiseadmete kasutamise kokkulepete sõlmimise ühendamine õppetööga Koolidele võiks jagada häid praktikaid selle kohta, kuidas nutiseadmete kasutamise kokkulepete sõlmimine võimaldab ühendada ühiskonnaõpetuse, koolidemokraatia ja teiste oluliste osaoskuste arendamise. Oleme valmis olema abiks selleteemaliste teavitusmaterjalide loomisel, töötubade läbiviimisel ning pakkuma tuge lapse õiguste aspektist.		Teadmiseks võetud
Digimaailma “juhiloa” lastele Nutiseadmete kasutamisele võiks lasteaedades ja algklassides eelneدا jalgratturi juhiloa taotlemisega sarnane terviklik õppeprogramm. See võiks koosneda erinevatest digiturvalisuse		Teadmiseks võetud

teemalistest õppetegevustest, mille õpiväljundid on selgelt määratletud ning mille käigus omandatud teadmisi ja oskusi saab hinnata projektõppe kaudu. Programmi osaks võiksid olla ka koos lapsevanematega tehtavad kodutööd, mis aitaksid neil teemadel luua sidet laste ja perede vahel. Lastekaitse Liit oleks valmis seda koostöös teiste organisatsioonidega eest vedama ning looma kursuse koostöös laste ja noortega.		
ELi-ülene sotsiaalmeedia kasutamise miinimumvanus, kohustuslik vanusekontroll 13 aastat on mõistlik. platvormide kohustused ja vastutus- platvormidel peab olema valmidus vanusepiirangute tegelikuks kontrolliks. Ettepanekuga nutiseadmeid müüvate ettevõtetel on kohustus lisada oma teenuste paketti või kasutusjuhendisse laste turvalisuse klausel. teadlikkuse suurendamine, digipädevuste ja meediakirjaoskuse arendamine ning lapsevanemate toetamine. Koolis keelustamine on äärmuslik, sest koolikeskkond on koht, kus saab kontrollitult ja sihiteadlikult arendada teadlikkust ja kujundada oskusi. Koolitöötajatele metoodikamaterjalid ning konkreetset nõuanded, kuidas nii õpilaste kui ka lastevanemate digipädevust arendada. Avalikkuse teadlikkuse tõstmine erinevatel platvormidel.	Krista Saadoja (Õpetajate Ühenduste Koostöökoda)	Osaliselt arvestatud seisukohas 4.4
Riik peaks kehtestama keelu keskkondadesse, kus täiskasvanud saavad alaealisi mõjutada, nendega manipuleerida ja sõltuvust tekitada. Koolid peaks saama seda keeldu leevendada, et neid keskkondi hariduslikel otstarvetel kasutada. Lapsevanematel peaks olema samuti see õigus, kui nad on sooritanud vastava eksami, et nad oskavad oma laste internetikasutust suunata. Eesti kogemus näitab, et kui lapsed kasutavad otstarbekohaselt sotsiaalmeediat,	Jüri Ginter (Lastevanemate Liit)	Mittearvestatud

siis ei ole nad enam huvitatud seal vabal ajal surfata. Seega peaks õpetajaid õpetama, kuidas sotsiaalmeediat hariduslikel eesmärkidel võimalikult palju kasutada ja tuleks pidevalt jälgida, et õpilased tõepoolest sotsiaalmeediat palju kasutavad.		
---	--	--